

Dokumentnamn
Beslut
Beslutsdatum
2023-04-24

Diarienummer
Ö 22-2023/ 3.1

Klagande

Göteborgs universitet

Överklagat beslut

Etikprövningsmyndighetens beslut den 22 mars 2023, dnr 2022-06817-01, se Bilaga

Projekttitel

Framtiden för utsatta områden i nordiska välfärdsstater - de boendes röster

Saken

Prövning enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningslagen)

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden för etikprövning godkänner den forskning som avses i ansökan.

Bakgrund

Syftet är att i ett samarbetsprojekt mellan Göteborgs, Århus och Helsingfors universitet undersöka attityder och uppfattningar hos de boende i särskilt utsatta områden genom innovativa sätt att göra intervjuundersökningar. I en första fas kontaktas 1 600 forskningspersoner (≥16 år) på offentliga platser samt genom att knacka dörr och i en andra fas intervjuas de som samtyckt till att delta i studien online och en enkät ifylls via en läsplatta som kan ställas in på olika språk. Information om studien lämnas vid rekryteringen. Samtycket dokumenteras genom att deltagarna kryssar i en ruta på intervjuarens läsplatta. De frågor som ställs handlar om hur de boende ser på sitt område och hur man uppfattar det omgivande samhället, vilka skillnader och likheter i samhällsuppfattningar som kan kopplas till social grupptillhörighet och till om man är född inom landet eller om man är född i något annat land. Genom att jämföra mellan tre nordiska länder skapas möjligheter att se likheter och skillnader som kan kopplas till ländernas sätt att organisera samhället inklusive politiken för migration och integration.

Etikprövningsmyndigheten begärde en komplettering av ansökan med en utförlig beskrivning av hur dörrknackarna rekryteras och utbildas. Vidare ville man veta hur det säkerställs att inte barn under 16 år tillfrågas om deltagande. Myndigheten efterfrågade även en generell information till forskningspersonerna kompletterad med information om det specifika projektet.

Etikprövningsmyndigheten avslög ansökan med motiveringen att den inte hade kompletterats i samtliga de avseenden som myndigheten efterfrågat. Det underlag som myndigheten hade för sin prövning gav inte stöd för slutsatsen att riskerna med det tänkta projektet uppvägdes av den förväntade nyttan av forskningen.

Klaganden ifrågasatte bedömningen att ansökan inte kompletterats enligt de anvisningar som funnits till hands, samt att riskerna i projektet inte uppvägs av nyttan. Klaganden anförde att boende i utsatta områden ofta är apostroferade i den offentliga debatten, men sällan ges en kollektiv

Postadress

Överklagandenämnden för etikprövning
c/o Vetenskapsrådet
Box 1035
101 38 Stockholm

Besöksadress

Hantverkargatan 11 B

Telefon

08-546 77 610 vxl

E-post

kansli@onep.se

Webbplats

www.onep.se

Dokumentnamn

Beslut

Beslutsdatum

2023-04-24

Diarienummer

Ö 22-2023/3.1

gemensam röst genom surveyundersökningar. Dessutom, att finna tekniker för att rekrytera forskningspersoner som annars är svåra att nå, kan visa sig vara en framkomlig väg vid framtida undersökningar. Klaganden framhöll att riskerna för forskningspersonerna är mycket begränsade och att det inte kan anses kontroversiellt att kontakta forskningspersoner.

Skäl för beslutet

Överklagandenämnden finner att riskerna för forskningspersonerna är mycket begränsade. Däremot kan de som deltar bidra med kunskaper om hur boendeförhållanden påverkar invånarens samhällsuppfattningar. Dessa kunskaper kan ligga till grund för samhällsreformer då resultaten, förutom för de boende, även kommer att presenteras för politiker, tjänstemän och föreningar med ansvar för områdets utveckling. Det är också positivt att nya metoder för datainsamling kan provas. Sammantaget finner Överklagandenämnden att kunskapsvinsten är större än riskerna med projektet. Ansökan ska därför godkännas.

Överklagandenämndens beslut får enligt 37 § etikprövningslagen inte överklagas.

Detta beslut har fattats av Eva Lindeblad, Yvonne Lundberg Giwercman (föredragande), Kjell Asplund, Anna Sarkadi, Sten-Åke Stenberg, Ulf Ekberg och Camilla Lif. Vid den slutliga handläggningen har dessutom ersättarna Lars Dahlstedt, Gert Helgesson, Johan Fritzell och Johan Norell Bergendahl samt kanslichefen Jörgen Svidén, administrativa sekreteraren Katarina Gate Lundgren och juristerna Annika Jäderlund och Johanna Sjöcrona deltagit.

På Överklagandenämndens vägnar

Eva Lindeblad
Ordförande